

החידון המחוזי תשע"ו

תקנון החידון וסדריו

א. מבחן המיון בכתב

1. מבחן מקדים שיתקיים ב-16.2.2016, ז' באדר א' התשע"ו, לפני החידון הפומבי.
2. במבחן 25 שאלות. כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-2 נקודות. בשלב זה ניתן לצבור עד 50 נקודות. הנקודות שיצטברו בשלב הזה ייזקפו לזכותם של המתמודדים בחידון הפומבי.

ב. החידון הפומבי

1. בחידון הפומבי משתתפים עד 16 מתמודדים ומתמודדות, אלה שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר במבחן המיון המקדים בכתב.
2. בחידון הזה אפשר לצבור עד 50 נקודות. כאמור, הנקודות שצברו הנבחנים במבחן המיון ייזקפו לזכותם בשלב זה. לכן אפשר לצבור בחידון המחוזי, סך הכול, עד 100 נקודות.

3. בחידון הפומבי 3 שלבים.

שלב א - שאלות על סרטונים:

בשלב הזה יוקרנו 4 סרטונים, ולאחר כל סרטון יוצגו שאלות ל-4 מתמודדים. לכל מתמודד ומתמודדת תוצג שאלה אחת, בת שני חלקים. תשובה נכונה על חלק אחד תזכה את המתמודד/ת ב-6 נקודות. תשובה מלאה על שני החלקים תזכה אותו/ה ב-12 נקודות. עם סיום מחזור השאלות הזה, ירדו כל המתמודדים מן הבמה.

שלב ב - משחק מחשב:

בשלב הזה ישתתפו עד 7 מתמודדים - אלה שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר. יוצג לפנייהם משחק מחשב ובו 10 משבצות לבחירה. כל משבצת מסמלת נושא מסוים, שייחשף רק לאחר שנבחרה המשבצת. המתמודדים יבחרו באקראי משבצת וישיבו על 4 שאלות במשך 60 שניות. כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-5 נקודות. תשובות נכונות על כל 4 השאלות יזכו את המתמודד/ת ב-20 נקודות. בתום השלב הזה ירדו המתמודדים מן הבמה. לשלב הבא יעלו עד 4 מתמודדים - אלה שצברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר.

שלב ג - שלב השאלה הזרה:

בשלב הזה ישתתפו עד 4 מתמודדים, שיישאלו 6 שאלות זרות. לכל שאלה יוצגו 2 תשובות אפשריות, שרק אחת מהן היא התשובה הנכונה. לכל מתמודד ומתמודדת יינתנו לפני המשחק 2 שלטים ובהם כתובים המספרים: 1, 2. כל מספר מייצג תשובה. המתמודדים יניחו את השלטים לפנייהם כשהם הפוכים. לאחר שהמנחה יציג או תציג את השאלה, יינתנו למתמודדים 30 שניות לבחור בשלט המייצג את התשובה הנכונה לדעתם. כשהמנחה ייתן את האות, ירימו כל מתמודד ומתמודדת את השלט שבו בחרו. השופטים יסמנו מי ענה נכונה. תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-3 נקודות. סך הכול ניתן לצבור בשלב הזה עד 18 נקודות.

בתום השלב יוכרע מי הזוכה בחידון. אם אין הכרעה - יישאלו שאלות נוספות, עד להכרעה. המתמודד או המתמודדת שיזכה או תזכה בניקוד הגבוה ביותר, יוכר/תוכר כחתן או ככלת החידון המחוזי, ויעלה/תעלה לשלב הארצי. יודגש כי מתמודד או מתמודדת אחד/אחת בלבד יעלה או תעלה לחידון הארצי כנציג/ה היחיד/ה של המחוז לחידון של בתי"ס הממלכתיים ולחידון של בתי"ס הממלכתיים-דתיים.

סדר הצגת השאלות למתמודדים בחידון הפומבי

1. המתמודדים יישבו על הבמה לפי סדר ה-א"ב של שמות משפחותיהם. על השולחן, ליד כל מתמודד ומתמודדת, יוצב שלט עם שמותיהם (השם הפרטי ואחריו שם המשפחה), וכן שמות בתי הספר.
2. סדר הצגת השאלות למתמודדים יהיה לפי סדר ישיבתם.
3. בשלב הראשון - כל מתמודד ומתמודדת יקבלו את השאלה בכתב לפני הצגתה בפומבי בקול, ויענו מיד עם הצגתה. השאלות יימסרו למתמודדים על ידי מזכירות החידון.
4. ענה או ענתה המתמודד/ת תשובה מלאה על השאלה, יכריז או תכריז יושב/ת ראש חבר השופטים את מספר הנקודות שצבר/ה המתמודד/ת, ואלה יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו/ה.
5. ענה או ענתה המתמודד/ת תשובה חלקית, ייזעק/תיוועץ היושב/ת ראש בחבריו/ה השופטים ויכריז או תכריז על מספר הנקודות שצבר/ה המתמודד/ת, ואלה יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו/ה.
6. לא ענה/ענתה המתמודד/ת על השאלה, יכריז/תכריז היושב/ת ראש שאין מענה, ובטופס השיפוט יירשם 0 ליד שם המתמודד/ת.
7. ענה/ענתה המתמודד/ת על השאלה באופן לא נכון, יכריז/תכריז היושב/ת ראש "תשובה לא נכונה", ובטופס השיפוט יירשם 0 ליד שם המתמודד/ת.
8. בשלב השלישי יישבו המתמודדים ברווחים ביניהם.

מתמודדים עם לקויות למידה וצרכים מיוחדים

1. על המתמודדים בעלי לקויות למידה להגיש לרכז/ת החידון אישור מבית הספר, לפני תחילת החידון בכתב. על רכז/ת החידון ליידע את השופטים ואת מנחה החידון לגבי המתמודדים בעלי לקויות הלמידה ובעלי הצרכים המיוחדים.
2. בחידון בכתב - מתמודדים שאינם מסוגלים לקרוא או לכתוב בשל לקויות למידה או בשל לקויות חושיות ופיזיות, יקבלו הקראה ו/או הכתבה בהתאם ותוספת זמן של 10 דקות.
3. בחידון הפומבי - כל המתמודדים זכאים להקראת השאלות על ידי מנחה החידון.
4. בחידון הפומבי, בשלב הראשון - לכל מתמודד ומתמודדת ניתנות כמה דקות על מנת לגבש את תשובותיהם מראש. למתמודדים בעלי הלקויות שיבקשו זאת, שופטי החידון ומנחה/ת החידון יהיו רשאים לתת עוד זמן קצר לגיבוש התשובה.
5. בחידון הפומבי, בשלב השני - תינתן הארכת זמן של 15 שניות רק למתמודדים בעלי לקויות חושיות ופיזיות.

6. בחידון הפומבי, בשלב השלישי - לכל מתמודד ומתמודדת ניתנות 30 שניות על מנת לגבש את תשובותיהם. למתמודדים בעלי לקויות שיבקשו זאת, שופטי החידון ומנחה/ת החידון יהיו רשאים לתת עוד זמן קצר לגיבוש התשובה.

חבר השופטים והשופטות

1. חבר השופטים מורכב מהיושב/ת ראש, ולצדו או לצדה שני שופטים או ארבעה שופטים.
2. היושב/ת ראש אחראי/ת לשיפוט, והוא או היא מכריז/ה את מספר הנקודות שכל נבחן/ת זכה/זכתה בהן. היושב/ת ראש מפקח/ת על רישום הניקוד ועל סיכומו.
3. היושב/ת ראש מורה למנחה להכריז את שמות העולים משלב לשלב.
4. בעת הצורך, אם המתמודד/ת לא השיב/ה תשובה מלאה, יקרא או תקרא היושב/ת ראש את התשובה המלאה. הוא או היא רשאי/ת לכבד את חבריהם השופטים ואת המנחה בקריאת חלק מהתשובות.
5. בסוף החידון יורה או תורה היושב/ת ראש למנחה להכריז את שמות החתן או כלת המחוז.
6. חבר השופטים ידון בערעורים, אם יהיו כאלה, במהלך החידון בלבד (בין שלב לשלב). לאחר החידון לא יקבלו השופטים כל ערעורים.
7. ועדת ההיגוי הארצית לחידון התנ"ך במינהל חברה ונוער, תשמש סמכות עליונה לפסיקות סופיות לגבי ערעורים על החלטות השופטים, אם יהיו כאלה.

תפקיד המנחה

1. מנהל/ת את החידון על פי הסדרים שנקבעו מראש.
2. מזמין/נה את המתמודדים והמתמודדות ואת חבר השופטים והשופטות לבמה.
3. מזמין/נה את המברכים ודואג/ת לסדר ההופעות האמנותיות.
4. קורא/ת את השאלות בקול.
5. מכריז/ה את שמותיהם של כל מתמודד ומתמודדת לפני שמוצגת להם השאלה.
6. מכריז/ה את שמות העולים והעולות משלב לשלב, על פי הוראות יושב/ת ראש חבר השופטים.
7. מכריז/ה את שמות החתן או הכלה על פי הוראות יושב/ת ראש חבר השופטים.

התמודדות בחידון בשנת תשע"ז

הזוכים במקום הראשון בחידון המחוזי תשע"ו יוכלו להתמודד שוב בחידון המחוזי רק כעבור שנתיים, בשנת תשע"ח.

זוכים, תעודות ופרסים

1. בתום החידון יוזמנו כל המתמודדים לשבת במקומותיהם על הבמה, ויוענקו להם תעודות השתתפות בחידון וספר תנ"ך.
2. בעל/ת הניקוד הגבוה ביותר יוכתר או תוכתר כחתן או ככלת התנ"ך המחוזי/ת.
3. לחידון התנ"ך הארצי יעלו החתן או הכלה של החידון של בתי הספר הממלכתיים במחוז, והחתן או הכלה של החידון של בתי הספר הממלכתיים-דתיים במחוז. במקרה של ניקוד זהה למקום הראשון, יישאלו שני הנבחרים שאלות נוספות, עד להכרעה ביניהם.
4. בסופו של החידון המחוזי יוכרז או תוכרז זוכה אחד/ת בלבד במחוז מהחידון של בתי הספר הממלכתיים, וזוכה אחד/ת בלבד במחוז מהחידון של בתי הספר הממלכתיים-דתיים, והם ייצגו את המחוז בחידון הארצי. חידון התנ"ך הארצי יתקיים ב-5.4.2016, כ"ו באדר ב התשע"ו, בעיר יבנה.
5. לכל זוכה וזוכה בחידון המחוזי יוענקו תעודה מתאימה ופרסים.

החידון המחוזי בכתב לבתי הספר הממלכתיים, התשע"ו

שם התלמיד/ה: _____

שם בית הספר: _____

הכיתה: _____

זמן הבחינה: 45 דקות

הניקוד (לשימוש הבודקים): _____

בחידון 25 שאלות. כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-2 נקודות.

בשלב זה ניתן לצבור עד 50 נקודות.

חומר הלימוד לחידון:

בראשית: כל הספר

שמות: פרקים א-ה, יא-כ, לא-לד

במדבר: פרקים י-יז, כ-כה, כז, לב

יהושע: פרקים א-יא, יד, כב-כד

שופטים: כל הספר

רות: כל הספר

שמואל א: כל הספר

שמואל ב: כל הספר

מלכים א: כל הספר

מלכים ב: כל הספר

יונה: כל הספר

לפניכם 25 שאלות. לכל שאלה ארבע תשובות אפשריות.

הקיפו בעיגול את התשובה הנכונה ביותר.

בהצלחה!

1. יום הבריאה שבו נאמר "וַהֲנֵה טוֹב מְאֹד" הוא...
- יום ראשון
  - יום שלישי
  - יום שישי
  - יום שבת
2. על מי נאמר: "וְהָיָא מְרַת נְפִישׁ וְתַתְּפַלְל עַל ה' וּבָכָה תְּבַכֶּה"?
- על חנה
  - על מיכל
  - על רחל
  - על נעמי
3. על מי התלוננו: "כִּי תִשְׁתַּרַר עָלֵינוּ גַם הַשְׁתַּרַר"?
- על אברהם
  - על משה
  - על אבימלך
  - על רחבעם
4. "כְּחֶלֶק הַיַּרְדַּ בְּמִלְחָמָה וְכְחֶלֶק הַיָּשֵׁב עַל הַפְּלִים יִחַדּוּ יִחְלְקוּ." מי חילק את שלל המלחמה בין כל חייליו, גם אלה "אֲשֶׁר פָּגְרוּ מִלְּקַת"?
- דוד
  - עכן
  - שאול
  - יהונתן
5. בעקבות איזה משפט קרה הדבר הזה: "וַיִּשְׁמְעוּ כָל יִשְׂרָאֵל אֶת הַמְּשֻׁפֵּט אֲשֶׁר שִׁפֵּט הַמֶּלֶךְ וַיֵּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ"?
- המשפט שערך יהורם מול הנשים משומרן
  - המשפט ששפט אבשלום בשער העיר
  - המשפט שהתנהל נגד צדקיהו ברבלה
  - משפט הנשים שערך שלמה
6. אישה התבקשה: "אַל תִּפְגְּעֵי בִי...". מה הייתה כוונת הבקשה?
- אל תבקשי שאתן לך את דודאי בני
  - אל תסגירי אותי לאויב
  - אל תבקשי ממני לעזוב אותך
  - אל תזרקי עליי פלח רכב מן החומה
7. אילו אנשים כינו את ארץ כנען: "זַבַּת חֶלֶב וְדָבֶשׁ"?
- דתן ואבירם
  - המרגלים ששלח משה לתור את הארץ
  - המעפילים שעלו אל ראש ההר
  - יושבי יריחו

8. מי התחבאו/ו "בַּפְּשְׁתֵי הָעֵץ"?
- שני המרגלים ששלח יהושע
  - דוד
  - יותם
  - בני הנביאים
9. במסע ישראל ממצרים לכנען - מדוע לא הנחה אותם אלהים ללכת "דֶרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים" (על קו הים התיכון), שהיא הדרך הקצרה ביותר לכנען?
- בגלל החשש שהם יעבדו את אלוהי הפלשתים – דגון
  - בגלל החשש שכשיצטרכו להילחם הם יתחרטו וירצו לשוב למצרים
  - כעונש על חטא העגל
  - כעונש על חטא המרגלים
10. "וְאַתָּה קַח לָךְ מִכֹּל מֵאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאַסַּפְתָּ אֵלָיךְ וְהָיָה לָךְ וְלָהֶם לְאֹכֶלָה". למי נועד האוכל?
- לבני ישראל, בליל יציאת מצרים
  - לאחיו של יוסף, כשהגיעו לארץ גושן
  - לבני ישראל, בזמן ליקוט המן
  - לשוכני התיבה, בזמן המבול
11. הגובה של מי נאמד ב"שש אַמּוֹת וְזָרְתָּ"?
- אַחִימֵן שְׁשִׁי וְתַלְמִי
  - עוֹג
  - גְּלִית
  - אַרְבַּע
12. איזו ממלכה נמשלה ל"מְשַׁעֲנֵת הַקֶּנֶה הַרְצוּץ"?
- מצרים
  - אשור
  - בבל
  - יהודה
13. "[...] אִזּוֹ הוֹחֵל לְקַרְא בְּשֵׁם ה'". מתי החלו בני האדם לראשונה לקרוא בשם ה'?
- בימי קין והבל
  - בימי אנוש
  - בימי נח
  - בימי אברהם
14. "וַיִּפֹּן אֵלָיו ה' וַיֹּאמֶר לָךְ בְּכַחַךְ זֶה" - מה יעשה אדם באמצעות הכוח שניתן לו?
- ישיע את ישראל מידי מצרים
  - ישיע את ישראל מידי מואב
  - ישיע את ישראל מידי מדין
  - ישיע את ישראל מידי הפלשתים

15. על מי נאמר: "ולא עָצְבוּ אָבִיו מִיָּמָיו לְאֹמֶר מִדּוּעַ כָּכָה עָשִׂיתָ?"

- א. על אבשלום
- ב. על אדניה
- ג. על אמנון
- ד. על שלמה

16. "הַצְּבִי יִשְׂרָאֵל עַל בְּמוֹתֶיךָ חָלָל". היכן כתובה הקינה הזאת?

- א. בספר הישר
- ב. בספר תולדות האדם
- ג. בספר מלחמות ה'
- ד. בספר דברי הימים למלכי ישראל

17. "וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם". בפסוק, אברהם הבריח את העוף הדורס ש"ירד" על הפגרים. על מי עוד מסופר ששמר מפני עופות דורסים?

- א. ירבעם
- ב. איזבל
- ג. רצפה בת איה
- ד. בעשא

18. יהושע בצוואתו מזכיר את: "תָּרַח אָבִי אַבְרָהָם וְאָבִי נָחוֹר". מי היה הבן השלישי של תרח, שיהושע לא הזכיר אותו?

- א. לוט
- ב. הרן
- ג. מתושלח
- ד. חנוך

19. על רבים מסופר שאכלו לחם בסעודה. לגבי מי מהדמויות לא מסופר על סעודה שבה השתתף ואשר כללה לחם?

- א. על מלכי צדק ואברהם
- ב. על אברהם והמלאכים
- ג. על עשיו בסיפור נזיד העדשים
- ד. על נח לאחר היציאה מהתיבה

20. מהי התשובה שניתנה לשאלה: "מִי יַעֲלֶה לָנוּ אֶל הַכְּנַעֲנִי בְּתַחֲלָה לְהִלָּחֵם בּוֹ?"

- א. יהודה יעלה
- ב. שמעון יעלה
- ג. אפרים יעלה
- ד. מנשה יעלה

21. "וְכִי תֵבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצָּר הַצָּר אֶתְכֶם וְהִרְעַתְם בְּחַצְצֶרֶת". מהו ההסבר שניתן בציווי להריע בחצוצרה לפני מלחמה?

- א. כדי להרתיע את האויב
- ב. כדי לסדר את צבא הלוחמים במחנותיהם
- ג. כדי להזהיר את העם מפני המלחמה הקרבה
- ד. כדי שאלהים יזכור את העם וישיע אותם מאויביהם

22. על איזה דור נאמר ש"לא ידעו את ה' וגם את המעשה אשר עשה לישראל"?

- א. על דור ימי יהושע
- ב. על דור ימי הנוודים במדבר
- ג. על דור ימי השופטים
- ד. על דור המשועבדים במצרים

23. מי נקבר "מצפון להר געש"?

- א. יהושע
- ב. אהרון
- ג. יוסף
- ד. יעקב

24. מי מנשותיו של דוד הייתה בת מלך זר?

- א. אביטל
- ב. עגלה
- ג. מעכה
- ד. אחינועם

25. "וידבר אתו טבות ויתן את כסאו מעל כסא המלכים אשר אתו בכבל." מי ממלכי יהודה זכה

לאחרית טובה וליחס מועדף בגלות?

- א. צדקיהו
- ב. יהויכין
- ג. מנשה
- ד. יאשיהו

החידון המחוזי בכתב לבתי הספר הממלכתיים, התשע"ו

תשובון

השאלה	התשובה	הפסוק	המקור
1	ג - יום שישי	וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:	בראשית א, 31
2	א - על חנה	וּתְקַם חֲנָה אַחֲרֵי אֲכֹלָה בְּשִׁלְהָ וְאַחֲרַי שְׁתָּה וְעָלִי הַכֹּהֵן יֹשֵׁב עַל הַכֹּפֵס עַל מְזֻזַת הַיֵּכָל ה': וְהָיָא מֵרַת נֶפֶשׁ וְתִתְפַּלֵּל עַל ה' וּבְכֹל תְּבַכֶּה:	שמואל א א, 10-9
3	ב - על משה	וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְקָרָא לְדָתָן וְלָאֲבִירָם בְּנֵי אֶלְיָאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה: הַמַּעֲט כִּי הָעֲלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ לְהַמִּיתָנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי תִשְׁתַּרְרַר עָלֵינוּ גַם הַשְׁתַּרְרָה:	במדבר טז, 13-12
4	א - דוד	[...]כְּחֶלֶק הַיָּרֵד בַּמְלָחְמָה וְכֶחֶלֶק הַיֹּשֵׁב עַל הַכְּלִים יִחְדּוּ יִחְלְקוּ:	שמואל א ל, 24
5	ד - משפט הנשים שערך שלמה	וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ קָחוּ לִי חֶרֶב וַיָּבֹאוּ הַחֶרֶב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גִּזְרוּ אֶת הַיָּלִד הַחַי לְשָׁנַיִם וְתָנוּ אֶת הַחִצִּי לְאַחַת וְאֶת הַחִצִּי לְאַחַת: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר בְּנָה הַחַי אֶל הַמֶּלֶךְ כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמֶיהָ עַל בְּנָהּ וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי תָּנוּ לָהּ אֶת הַיָּלִיד הַחַי וְהַמֵּת אֶל תְּמִיתָהּ וְזֹאת אִמְרַת גַּם לִי גַם לָךְ לֹא יִהְיֶה גִזְרוּ: וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר תָּנוּ לָהּ אֶת הַיָּלִיד הַחַי וְהַמֵּת לֹא תְמִיתָהּ הִיא אִמּוֹ: וַיִּשְׁמְעוּ כָל יִשְׂרָאֵל אֶת הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר שִׁפֵּט הַמֶּלֶךְ וַיֵּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי חִכְמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט:	מלכים א ג, 28-24
6	ג - אל תבקשי ממני לעזוב אותך	וַתֹּאמֶר רוּת אֶל תִּפְגְּעִי בִּי לְעִזְבָּה לְשׁוּב מֵאַחֲרַי כִּי אֵל אֲשֶׁר תִּלְכִי אֵלַי וּבְאֲשֶׁר תִּלְיִנִי אֲלִין עִמָּךְ עַמִּי וְאֵלֶיהֶן אֵלֶיהֶן:	רות א, 16
7	ב - המרגלים ששלח משה	וַיִּסְפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ בָּאנוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ הוּא וְזֶה פְּרִיָּהּ:	במדבר יג, 27
8	א - שני המרגלים ששלח יהושע	וַתִּקַּח הָאִשָּׁה אֶת שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַתַּצְפֵּנּוּ וַתֹּאמֶר כֵּן בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאִן הֵמָּה: וַיְהִי הַשַּׁעַר לְסָגוֹר בַּחֲשֹׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצְאוּ לֹא יָדַעְתִּי אַנְהָ הֲלִכּוּ הָאֲנָשִׁים רֹדְפוֹ מֵהָר אַחֲרֵיהֶם כִּי תִשְׁיָגוּם: וְהָיָא הָעֵלְתֶם הַגָּגָה וְתִטְמַנְם בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הָעֵרְכוֹת לָהּ עַל הַגָּג:	יהושע ב, 4-6
9	ב - בגלל החשש שכשיצטרכו להילחם הם יתחרטו וירצו לשוב למצרים	וַיְהִי בְּשִׁלְחַת פְּרַעֲהָ אֶת הָעָם וְלֹא נָחַם אֱלֹהִים דְּרָךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן יִנָּחַם הָעָם בְּרִאֲתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיִמָה:	שמות יג, 17
10	ד - לשוכני התיבה	וְהַקְּמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבָאתָ אֵל הַתְּבָה אִתְּךָ וּבְנִיךָ וְאַשְׁתְּךָ וְנִשִּׁי בְנִיךָ אִתְּךָ: וּמְכַל הַחַי מְכַל בְּשָׂר שְׁנַיִם מְכַל תָּבִיא אֵל הַתְּבָה לְהַחִיֵּת אִתְּךָ זָכָר וּנְקֵבָה יְהִי: מִהַעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן הַבְּהֵמָה לְמִינֵהּ מְכַל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מְכַל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחִיֹּת: וְאִתְּךָ קָח לָךְ מְכַל מֵאֲכָל אֲשֶׁר יֹאכַל וְאִסַּפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לָךְ וְלָהֶם לְאֲכֹלָה:	בראשית ו, 21-18
11	ג - גלית	וַיֵּצֵא אִישׁ הַבְּנָיִם מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים גְּלִית שְׁמוֹ מִגַּת גְּבָהוּ שֵׁשׁ אַמּוֹת וְזָרַת:	שמואל א יז, 4

מלכים ב יח, 21	עֲתָה הִנֵּה בְטוּחַת לָךְ עַל מִשְׁעַנְתְּ הַקִּנְיָה הַרְצוּץ הַזֶּה עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסְמְךָ אִישׁ עָלָיו וְבָא בְכַפּוֹ וְנִקְבְּהָ כִּן פְּרַעַה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְכָל הַבְּטוּחִים עָלָיו:	א - מצרים	12
בראשית ד, 26	וְלִשְׁתְּ גַם הוּא יֵלֵד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אָנוּשׁ אַז הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם ה':	ב- בימי אנוש	13
שופטים ו, 14	וַיִּפֹּן אֵלָיו ה' וַיֹּאמֶר לָךְ בְּכַחַךְ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְיָן הֲלֹא שְׁלַחְתִּיךָ:	ג - יושיע את ישראל מידי מדיין	14
מלכים א א, 6-5	וְאֲדֹנָיָה בֶן חֲגִית מִתְנַשֵּׂא לֵאמֹר אֲנִי אֶמְלֹךְ וַיַּעַשׂ לוֹ רֶכֶב וּפָרָשִׁים וְחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו: וְלֹא עָצְבוּ אָבִיו מִיָּמָיו לֵאמֹר מִדּוֹעַ כָּכָה עֲשִׂיתָ וְגַם הוּא טוֹב תֵּאָר מְאֹד וְאֵתוּ יִלְדָה אַחֲרַי אֲבָשָׁלוֹם:	ב - על אדניה	15
שמואל ב א, 19-18	וַיֹּאמֶר לְלִמְד בְּנֵי יְהוּדָה קִשְׁתְּ הַנָּה כְּתוּבָה עַל סֵפֶר הַיָּשָׁר: הַצְבֵי יִשְׂרָאֵל עַל בְּמוֹתֶיךָ חֲלַל אֵיךְ נָפְלוּ גְבוּרָיִם:	א - בספר הישר	16
שמואל ב כא, 10	וַתִּקַּח רָצְפָה בַת אִיָּה אֶת הַשֵּׁק וַתִּטְהַר לָהּ אֶל הַצּוּר מִתְחַלֵּת קִצִּיר עַד נִתְּךְ מִיָּם עֲלֵיהֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא נִתְּנָה עוֹף הַשָּׁמַיִם לְנוֹחַ עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְאֶת חַיֵּת הַשָּׂדֶה לַלַּיְלָה:	ג - רצפה בת איה	17
בראשית יא, 27	וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תְּרַח תְּרַח הוֹלִיד אֶת אַבְרָם אֶת נָחוֹר וְאֶת הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת לוֹט:	ב - הרן	18
בראשית יד, 18 בראשית יח, 5 בראשית כה, 34	וּמִלְכֵי צָדֵק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּינן וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֵלְיוֹן: וְאֶקְחָה פֶת לָחֶם וְסוּעֵדוּ לְבַכֶּם אַחֵר תַּעֲבֹרוּ כִּי עַל כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל עֲבָדְכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה פֶאֶשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיַּעֲקֹב נִתֵּן לַעֲשׂוֹ לָחֶם וְחִזִּיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתְּ וַיִּקֶּם וַיִּלָּךְ וַיִּבֶז עָשׂוּ אֶת הַבְּכֹרָה:	ד - על נח לאחר היציאה מהתיבה	19
שופטים א, 2-1	וַיְהִי אַחֲרַי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁאַלּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּה' לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה לָנוּ אֶל הַכְּנַעֲנִי בַתְּחִלָּה לְהִלָּחֵם בּוֹ: וַיֹּאמֶר ה' יְהוּדָה יַעֲלֶה הַנָּה נִתְּתִי אֶת הָאָרֶץ בְּיָדוֹ:	א - יהודה יעלה	20
במדבר י, 9	וְכִי תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאֶרְצְכֶם עַל הַצָּר הַצָּר אֶתְכֶם וְהִרְעַתְּםּ בַּחֲצֹצְרוֹת וּנְזַפְרֹתֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֵיכֶם:	ד - כדי שאלהים יזכור את העם ויושיע אותם מאויביהם	21
שופטים ב, 10	וְגַם כָּל הַדּוֹר הַהוּא נֶאֱסָפוּ אֶל אֲבוֹתָיו וַיִּקֶּם דּוֹר אַחֵר אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אֶת ה' וְגַם אֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל:	ג - על דור ימי השופטים	22
שופטים ב, 8-9	וַיָּמַת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן עֶבֶד ה' בֶּן מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים: וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בְּגִבּוֹל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת חָרֹס בְּהַר אֶפְרָיִם מִצְפּוֹן לְהַר גֵּעִשׁ:	א - יהושע	23
שמואל ב ג, 3	[...] וְהַשְּׁלִשִׁי אֲבָשָׁלוֹם בֶּן מַעֲכָה בֵּת תַּלְמִי מֶלֶךְ גִּשּׁוּר:	ג - מעכה	24
מלכים ב כה, 28-27	וַיְהִי בַשְּׁלִשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּשָׁנִים עֶשֶׂר חֲדָשׁ בְּעֶשְׂרִים וָשֶׁבַע לְחֲדָשׁ נִשְׂא אִוִּיל מִרְדֵּךְ מֶלֶךְ בְּבֵל בְּשַׁנַּת מַלְכוֹ אֶת רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ יְהוּדָה מִבֵּית כְּלָא: וַיְדַבֵּר אֵתוּ טְבוֹת וַיִּתֵּן אֶת כֶּסֶף מֵעַל כֶּסֶף הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אֵתוּ בְּבָבֶל:	ב - יהויכין	25

חידון התנ"ך המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים

השלב הראשון

שאלות בעקבות סרטונים

סרטונים בנושאי ערים בארץ:

עין גדי

באר שבע

אשדוד

דן

בחלק זה יוקרנו סרטונים העוסקים במקומות בארץ.

לאחר כל סרטון יוצגו לארבעה מתמודדים שאלות הקשורות בנושא הסרטון.

בכל שאלה שני חלקים.

תשובה נכונה על חלק אחד תזכה את הנבחן/ת ב-6 נקודות.

תשובות נכונות על שני החלקים יזכו את הנבחן/ת ב-12 נקודות.

סרטון בנושא: עין גדי

מתמודד/ת 1:

עין גדי הוא מקום מפלט במדבר יהודה, אשר דוד מצא בו מחסה ומסתור.

א. מדוע נאלץ דוד למצוא מסתור בעין גדי?

ב. במערה בעין גדי התרחש אירוע הקשור לבגדים. מה היה האירוע?

תשובות:

א. דוד נאלץ לברוח מפני שאול.

וישב שאול מרדף אחרי דוד וילך לקראת פלשתים על כן קראו למקום ההוא סלע המחלקות:

ויעל דוד משם וישב במצודת עין גדי: (שמואל א כג, 28-29)

ב. דוד כרת את כנף המעיל של שאול.

ויאמרו אנשי דוד אליו הנה היום אשר אשר אמר ה' אליך הנה אנכי נתן את איבך (איבך) בידך ועשית לו

כאשר יטב בעיניך ויקם דוד וכרת את כנף המעיל אשר לשאול בלט: (שמואל א כד, 4)

מתמודד/ת 2:

לעתים, לא רק אנשים יחידים נאלצו להסתתר מפני אויביהם אלא בני העם כולו.

א. בימי השופטים, מסופר על בני ישראל ש"עשו להם [...] מנהרות אשר בהרים ואת המערות ואת

המצודות". מיהו העם שבני ישראל הסתתרו מפניו במקומות האלה?

ב. מי המושיע שקם להציל את העם בתקופה הזאת?

תשובות:

א. המדיינים.

אם יאמר המתמודד "עמלק ובני קדם", הוא יתבקש לדייק ולציין את העם המרכזי ששיעבד את

ישראל, ולא את שותפיהם. (לא תתקבל התשובה: פלשתים.)

ותעז יד מדין על ישראל מפני מדין עשו להם בני ישראל את המנהרות אשר בהרים ואת המערות

ואת המצודות: (שופטים ו, 2)

ב. השופט גדעון

ויאמר אליו גדעון בי אדני ויש ה' עמנו ולמה מצאתנו כל זאת ואיה כל נפלאותיו אשר ספרו לנו

אבותינו לאמר הלא ממצרים העלנו ה' ועתה נטשנו ה' ויתננו בכף מדין: ויפן אליו ה' ויאמר להך

בכרך זה והושעת את ישראל מכף מדין הלא שלחתיה: (שופטים ו, 13-14)

מתמודד/ת 3:

לעתים גם אנשים רמי מעלה ורמי דרג נאלצו להסתתר במערות.

- א. מפני מי נחבאו חמישה מלכים במערה במקדה?
- ב. מה עשה רודפם של חמשת המלכים הללו כדי לוודא שלא יברחו מהמערה בה הסתתרו?

תשובות:

- א. המלכים נחבאו מפני יהושע בן נון.
וַיָּבֹאוּ חֲמִשָּׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּחְבְּאוּ בַּמְּעָרָה בְּמַקְדָּה: וַיַּגֵּד לַיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר נִמְצְאוּ חֲמִשָּׁת הַמְּלָכִים נִחְבְּאִים בַּמְּעָרָה בְּמַקְדָּה: (יהושע י', 16-17)
- ב. הרודף ציווה לכסות את פתח המערה באבנים גדולות. (תתקבל גם התשובה: הרודף ציווה להפקיד אנשים לשמירה על פתח המערה.)
וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ גְּלוּ אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת אֶל פִּי הַמְּעָרָה וְהִפְקִידוּ עָלֶיהָ אַנְשִׁים לְשֹׁמְרָם: (יהושע י', 18)

מתמודד/ת 4:

גם נביאי ה' נאלצו להסתתר לפעמים מפני רודפיהם.

- א. מדוע הוחבאו 100 נביאי ה' במערה?
- ב. מי דאג להם למזון בעת שהסתתרו במערה?

תשובות:

- א. מכיוון שאיזבל רדפה את נביאי ה'.
ב. עובדיה
- וַיְהִי בְּהִקְרִית אֵיזָבֵל אֶת נְבִיאֵי ה' וַיִּקַּח עִבְדֵיהֶם מֵאֵה נְבִיאִים וַיִּחְבֵּיאֵם חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה וְכָל־כֶּלֶם לָחֶם וְמַיִם: (מלכים א יח, 4)

סרטון בנושא: באר שבע

מתמודד/ת 5:

באר שבע היא בירת הנגב של מדינת ישראל.

- א. על פי המסופר בתנ"ך, מדוע הוענק לבאר שבע שם זה?
- ב. בנחלתו של איזה שבט נמצאת העיר באר שבע?

תשובות:

א. כל אחת מן התשובות האלה תתקבל כתשובה מלאה:

על שם השבועה בין אברהם לאבימלך

על שם שבע הכבשים שהוצבו בברית שנכרתה בין אברהם לאבימלך

על שם הבאר שנקראה "שבעה" בימי יצחק

על שם השבועה בין יצחק לאבימלך מלך גרר

ויאמר אבימלך אל אברהם: מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה: ויאמר כי את שבע כבשת תקח מידי: בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת: על כן קרא למקום ההוא באר שבע: כי שם נשבעו שניהם: (בראשית כא, 29-31)
וישפיעו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום: ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו על אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים: ויקרא אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה: (בראשית כו, 31-33)

ב. **בנחלת שבט יהודה.** (יתקבל גם: **בנחלת שבט שמעון.**)

ויבאו מבצר צר וכל ערי החוי והפנעני ויצאו אל נגב יהודה באר שבע: (שמואל ב כד, 7)
וירא ויקים וילך אל נפשו ויבא באר שבע אשר ליהודה וינח את נערו שם: (מלכים א יט, 3)

מתמודד/ת 6:

באר שבע הייתה עיר בעלת חשיבות גם בימי התנ"ך.

- א. אילו שני אנשים חוטאים שפטו את ישראל בבאר שבע?
- ב. מה ביקשו העם בתגובה לשיפוט המושחת של שני האנשים האלה?

תשובות:

א. **בניו של שמואל / יואל ואביה.** (גם שם אחד יתקבל כתשובה מלאה.)

ויהי כאשר זקן שמואל וישם את בניו שפטים לישראל: ויהי שם בנו הבכור יואל ושם משנהו אביה שפטים בבאר שבע: ולא הלכו בניו בדרך ויטו אחרי הבצע ויקחו שחד ויטו משפט: (שמואל א ח, 1-3)

ב. **העם ביקש להמליך מלך על ישראל.**

ויתקבצו כל זקני ישראל ויבאו אל שמואל הרמתה: ויאמרו אליו הנה אפה זקנת ובניך לא הלכו בדרךך עתה שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים: (שמואל א ח, 4-5)

מתמודד/ת 7:

- א. דוד שולח את יואב בן צרויה: "שוט נא בכל שבטי ישראל מן ועד באר שבע". מהי השליחות שדוד מטיל על יואב?
ב. מהו העונש שניתן בעקבות המעשה הזה?

תשובות:

- א. **דוד הטיל על יואב לערוך מפקד עם.**
ויאמר המלך אל יואב שר החיל אשר אתו שוט נא בכל שבטי ישראל מן ועד באר שבע ופקדו את העם וידעתי את מספר העם: (שמואל ב כד, 2)
- ב. **העונש הוא מגפת דבר שהוטלה על ישראל.**
ויתן ה' דבר בישׂראל מהבקר ועד עת מועד וימת מן העם מן ועד באר שבע שבעים אלף איש: (שמואל ב כד, 15)

מתמודד/ת 8:

הגר גורשה מבית אברהם ושולחה למדבר באר שבע כשבידיה בנה הקטן.

- א. מה עשתה הגר עם הילד כאשר אזלו לה המים?
ב. מה היה עיסוקו של הילד לאחר שגדל והיה לנער?

תשובות:

- א. **הגר השליכה את הילד תחת שיח.** (יתקבל גם: **השקתה אותו במים מן הבאר.**)
ויקלו המים מן החמת ותשלך את הילד תחת אחד השיחים: (בראשית כא, 15)
ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את החמת מים ותשק את הנער: (בראשית כא, 19)
- ב. **רובה קשת / צייד / לוחם.**
ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת: (בראשית כא, 20)

סרטון בנושא: אשדוד

מתמודד/ת 9:

- אשדוד היא אחת הערים שבהן התגוררו ענקים: "לא נותר ענקים בארץ בני ישראל רק בעזה בגת ובאשדוד נשארו:" (יהושע יא, 22)
- א. כיצד השפיעו הענקים שנותרו בארץ ישראל על המרגלים ששלח משה לתור את הארץ?
ב. בזמן שהמרגלים נשלחו לתור את הארץ - באיזו עיר נוספת מלבד עזה, גת ואשדוד המופיעות בפסוק, חיו ענקים?

תשובות:

- א. תתקבל כל תשובה בנוסח:
**הענקים גרמו למרגלים לחשוש שבני ישראל לא יוכלו לכבוש את הארץ.
הענקים הפחידו את המרגלים.
הענקים גרמו למרגלים להרגיש כחגבים.**
- אָפֶס כִּי עַז הָעַם הַיֵּשֵׁב בְּאֶרֶץ וְהָעָרִים בְּצִרּוֹת גְּדֹלֶת מְאֹד וְגַם יְלֵדֵי הָעֵנֶק רְאִינוּ שָׁם: עֲמֶלֶק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב בְּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן: [...] וַיֵּצִיאוּ דַבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ אֹתָהּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ לְתוֹר אֹתָהּ אֶרֶץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֵיהָ הוּא וְכָל הָעָם אֲשֶׁר רְאִינוּ בְּתוֹכָהּ אַנְשֵׁי מְדוּתִים: וְשָׁם רְאִינוּ אֶת הַנְּפִילִים בְּנֵי עֵנֶק מִן הַנְּפִילִים וְנָהִי בְּעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם: (במדבר יג, 28-33)
- ב. **בחברון/ בקריית ארבע.**
וַיַּעֲלוּ בְּנֵגֶב וַיָּבֹאוּ עַד חֶבְרוֹן וְשָׁם אַחִימֵן שֵׁשִׁי וְתַלְמִי יְלִידֵי הָעֵנֶק וְחֶבְרוֹן שְׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה לְפָנָי צֶעַן מִצְרַיִם: (במדבר יג, 22)

מתמודד/ת 10:

- באשדוד היה מקדש לאל הפלישתית דגון. דגון הוא אל הדגן והחקלאות.
- א. על פי האמונה המקראית, ה' הוא זה שנותן לבני האדם דגן. מי בירך את שני בניו בשפע של "דגן ויתירש"?
- ב. מהדגן עושים את המאכל הבסיסי של בני האדם – לחם. מיהו ה"כהן לאל עליון" שקידם בלחם את פניו של מנצח ששב ממלחמה?

תשובות:

- א. **יצחק.**
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו: גִּשְׁה נָא וּשְׁקָה לִי בְּנִי: וַיֵּגֶשׁ וַיִּשְׁק לּוֹ וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רָאֵה רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרַכּוּ ה': וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרַב דָּגָן וְתִירֵשׁ: [...] וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוֹ הֵן גִּבִּיר שָׁמְתִיו לָהּ וְאֵת כָּל אֲחָיו נָתַתִּי לּוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֵשׁ סִמְכַתִּיו וְלָכֵה אֶפֹּא מֶה אַעֲשֶׂה בְּנִי: (בראשית כז, 26-37)
- ב. **מלכי-צדק**
וּמְלֹכֵי-צֶדֶק מְלָךְ שְׁלָם הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּין וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֲלִיּוֹן: (בראשית יד, 18)

מתמודד/ת 11:

החיטה והשעורה היו הדגן המרכזי בתקופת המקרא. סיפורה של רות המואביה מתרחש בימי קציר חיטים.

- א. הזכירו סיפור נוסף המתרחש "בימי קציר חיטים".
ב. רות המואבייה ליקטה בשדה משקל רב של "כִּאִיפָה שְׁעָרִים" בזכות הדברים שציווה בועז על נעריו. מה ציווה בועז על נעריו?

תשובות:

א. תתקבל כל אחת מהתשובות:

סיפור ראובן והדודאים.

סיפור שמשון ואשתו הפלשתית.

סיפור שמואל והבאת הגשם.

סיפור הבאת הארון לבית שמש.

וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בְּיָמֵי קָצִיר חִטִּים וַיִּמְצָא דוֹדָאִים בְּשָׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל לָאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רַחֵל אֶל לָאָה
תְּנִי נָא לִי מִדוֹדָאֵי בְנֶיךָ: (בראשית ל, 14)

וַיְהִי מִיָּמַיִם בְּיָמֵי קָצִיר חִטִּים וַיִּפְקֹד שִׁמְשׁוֹן אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגֵדֵי עֲזִים וַיֹּאמֶר אֲבָאָה אֶל אִשְׁתִּי הַחֲדָרָה
וְלֹא נָתַנּוּ אֲבִיָּה לְבוֹא: (שופטים טו, 1)

וּבֵית שִׁמְשׁוֹן קָצְרִים קָצִיר חִטִּים בְּעַמְק וַיִּשְׂאוּ אֶת עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ אֶת הָאָרוֹן וַיִּשְׁמְחוּ לְרֵאוֹת: (שמואל
א ו, 13)

הֲלוֹא קָצִיר חִטִּים הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל ה' וַיִּתֵּן קִלּוֹת וּמָטָר וַדְּעוּ וַיֵּרְאוּ כִּי רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם
בְּעֵינֵי ה' לְשִׂאֹל לְכֶם מֶלֶךְ: (שמואל א יב, 17)

ב. תתקבל כל אחת מהתשובות:

בועז ציווה על נעריו להניח לרות ללקט ולא להציק לה בזמן הליקוט.

בועז ציווה על נעריו להשאיר לרות שעורים.

בועז ציווה על נעריו לאפשר לרות ללקט בין העומרים.

וַתִּקֶּם לְלֶקֶט וַיֵּצֵא בְּעֵז אֶת נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעַמְרִים תִּלְקֹט וְלֹא תִכְלִימוּהָ: וְגַם שֶׁל תִּשְׁלַח לָהּ מִן
הַצִּבְתִּים וְעִזְבֹתֶם וְלֶקֶטָה וְלֹא תִגְעְרוּ בָהּ: (רות ב, 15-16)

מתמודד/ת 12:

הפלשתים לקחו בשבי את ארון האלוהים ועל כך הפו בני העיר אשדוד ושאר ערי פלשת במגפה. משום כך הם החזירו את ארון האלוהים לידי בני ישראל. בשלב מאוחר יותר העלה דוד את ארון האלוהים לעיר דוד.

- א. דוד העלה את ארון האלוהים לעירו בריקודים ובמחולות. מי בז לו על התנהגותו באותה עת?
ב. מה היה בתוך ארון האלוהים?

תשובות:

א. **מיכל**

וְהָיָה אָרוֹן ה' בָּא עִיר דָּוִד וּמִיכַל בַּת-שָׂאוּל נִשְׁקָפָה בְּעֵד הַחֲלוֹן וַתִּרְא אֶת-הַמֶּלֶךְ דָּוִד מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר
לְפָנָיו ה' וַתִּבְז לוֹ בְּלִבָּהּ. (שמואל ב ו, 16)

ב. **לוחות הברית**

אֵין בְּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לַחֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנֵּחַ שָׁם מֹשֶׁה בְּחָרֵב אֲשֶׁר כָּרַת ה' עִם-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם. (מלכים א ח, 9)

סרטון בנושא: דן

מתמודד/ת 13:

דן היה בנה של שפחתה של רחל – בלהה.

- א. מה שמו של הבן הנוסף שילדה בלהה ליעקב?
ב. באיזה אירוע מצוינת לרעה מערכת היחסים הקשה בין בני השפחות (בלהה וזלפה) לבין בנה של רחל?

תשובות:

א. נפתלי.

ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני ליעקב: ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם אחתי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי: (בראשית ל, 7-8)

- ב. כאשר יוסף הביא את דיבתם רעה לפני אביהם, יעקב. (יתקבל גם: מכירת יוסף)
אלה תלדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם: (בראשית לז, 2)

מתמודד/ת 14:

בתקופת השופטים התקשה שבט דן במציאת נחלה: "ובימים ההם שכבט הדני מבקש לו נחלה לשבת כי לא נפלה לו עד היום ההוא בתוך שבטי ישראל בנחלה."

- א. באיזו עיר מצא שבט דן את נחלתו החדשה?
ב. מה שמו בני דן במקדש שבנו בנחלתם החדשה?

תשובות:

א. בליש.

[...] ויבאו על ליש על עם שקט ובטח ויכו אותם לפי חרב ואת העיר שרפו באש: ואין מציל כי רחוקה היא מצידון ודבר אין להם עם אדם והיא בעמק אשר לבית רחוב ויבנו את העיר וישבו בה: ויקראו שם העיר דן בשם דן אביהם אשר יולד לישראל ואולם ליש שם העיר לראשנה: (שופטים יח, 27-29)

- ב. את פסל מיכה. (יתקבל גם: כוהנים משרתים בקודש).
ויקמו להם בני דן את הפסל ויהונתן בן גרשם בן מנשה הוא ובניו היו כהנים לשבט הדני עד יום גלות הארץ: וישימו להם את פסל מיכה אשר עשה כל ימי היות בית האלהים בשילה: (שופטים יח, 30-31)

מתמודד/ת 15:

ירבעם בן נבט, מייסד ממלכת ישראל, ייחס משמעות רבה למקדש בDN.

- א. לפני שהפך למלך, מה היה תפקידו של ירבעם בחצר שלמה המלך?
- ב. בשלב מאוחר יותר הסתתר ירבעם אצל שישק מלך מצרים. מדוע נאלץ להסתתר?

תשובות:

א. הוא היה עבד שלמה, הוא הופקד על עבודות שבטי אפרים ומנשה (סבל בית יוסף) וירבעם בן-נבט אפרתי מן-הצדדה ושם אמו צרועה אשה אלמנה עבד לשלמה וירם יד במלך. וזה הדבר אשר-הרים יד במלך שלמה בנה את-המלוא סגר את-פך עיר דוד אביו: והאיש ירבעם גבור חיל וירא שלמה את-הנער כי-עשה מלאכה הוא ויפקד אתו לקל-סבל בית יוסף: (מלכים א יא, 26-28)

- ב. ירבעם הסתתר לאחר שמרד במלך שלמה, והמלך שלמה רצה להרגו. ויבקש שלמה להמית את-ירבעם ויקם ירבעם ויברח מצרים אל-שישק מלך-מצרים ויהי במצרים עד-מות שלמה: (מלכים א יא, 40)

מתמודד/ת 16:

מבני שבט דן יצאו אנשים חשובים שביצעו משימות חשובות - כמו אהליאב בן אחיסמך, שעליו נאמר: "ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן אחיסמך למטה דן ובלב כל חכם לב נתתי חכמה".

- א. איזה אדם משבט יהודה מונה יחד עם אהליאב?
- ב. מה היה תפקידם של השניים?

תשובות:

א. בצלאל בן אורי.
ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה: ואמלא אתו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה: (שמות לא, 2-3)

- ב. בניית אוהל מועד וכליו.
ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן אחיסמך למטה דן ובלב כל חכם לב נתתי חכמה ועשו את כל אשר צויתך: את אהל מועד ואת הארן לעדת ואת הפפרת אשר עליו ואת כל כלי האהל: (שמות לא, 6-7)

החידון המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים

השלב השני

משחק מחשב

אהבת הארץ

בכל קטגוריה 4 שאלות. יש לענות על כל השאלות בתוך 60 שניות.

כל תשובה נכונה תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.

תשובות נכונות על כל 4 השאלות יזכו את הנבחן/ת ב-20 נקודות.

נושא 1: תיאורים של הארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	מי כינה את הארץ: "ארץ אכלת יושביה הוא"?	10 המרגלים	והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו: ויצאו דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת יושביה הוא וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מדות: (במדבר יג, 31-32)
2	מיהו המלך ששלט "מן הנהר ארץ פלשתים ועד גבול מצרים"?	שלמה	ושלמה היה מושל בכל הממלכות מן הנהר ארץ פלשתים ועד גבול מצרים מגשים מנחה ועבדים את שלמה כל ימי חייו: (מלכים א ה, 1)
3	מי השווה את ארץ ישראל לאשור וכינה אותה: "ארץ לחם וכרמים"?	רבשקה	ויעמד רבשקה ויקרא בקול גדול יהודית וידבר ויאמר שמעו דבר המלך הגדול מלך אשור: [...] עד באי ולקחתי אתכם אל ארץ פארצכם ארץ דגן ותירוש ארץ לחם וכרמים ארץ זית יצהר ודבש וחיו: ולא תמתו [...]: (מלכים ב יח, 28-32)
4	על איזה שבט נאמר שראה "את הארץ כי נעמה"?	(שבט) יששכר	יששכר חמר גרם רבץ בין המשפּתים: וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי למס עבד: (בראשית מט, 14-15)

נושא 2: מעיינות ומקורות מים בארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	בברכה הזאת נערך קרב קשה בין אנשי דוד לאנשי איש בושת	ברכת גבעון	וַיֵּצֵא אֲבִנֵּר בֶּן נֹר וְעִבְדֵי אִישׁ בִּשְׁת בֶּן שְׂאוּל מִמַּחֲנֵיִם גְּבְעוֹנָה: וַיֹּאבֵב בֶּן צְרוּיָה וְעִבְדֵי דָוִד יָצְאוּ וַיִּפְגְּשׂוּם עַל בְּרִכַּת גְּבְעוֹן יִחַדּוּ וַיֵּשְׁבוּ אֵלֶּה עַל הַבְּרִכָּה מִזֶּה וְאֵלֶּה עַל הַבְּרִכָּה מִזֶּה: וַיֹּאמֶר אֲבִנֵּר אֶל יֹאבֵב יְקוּמוּ נָא הַנְּעָרִים וַיִּשְׁחֲקוּ לְפָנָיו וַיֹּאמֶר יֹאבֵב יְקוּמוּ: (שמואל ב, 12-14)
2	מפני מי התחבאו אחימעץ ויהונתן בבאר מים?	מפני אבשלום	וַיְהוֹנָתָן וְאַחִימֵעֵץ עֹמְדִים בְּעֵין רֹגֵל וְהַלְכָה הַשְּׂפָחָה וְהַגִּידָה לָהֶם וְהֵם יָלְכוּ וְהַגִּידוּ לְמֶלֶךְ דָּוִד כִּי לֹא יִכְלוּ לְהִרְאוֹת לְבֹאֵי הָעִירָה: וַיֵּרָא אַתֶּם נֶעַר וַיִּגַּד לְאַבְשָׁלָם וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם מִהָרָה וַיָּבֹאוּ אֶל בֵּית אִישׁ בְּבַחֲוָרִים וְלוֹ בָּאֵר בְּחִצְרוֹ וַיִּרְדּוּ שָׁם: וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת הַמִּסָּךְ עַל פְּנֵי הַבָּאֵר וַתִּשְׁטַח עָלָיו הַרְפוֹת וְלֹא נֹדַע דְּבָר: (שמואל ב יז, 17-19)
3	מהו שמה של הבאר שנקראה בשם הזה כי: "עתה הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ"?	רחובות	וַיַּעֲתֵק מִשֵּׁם וַיִּחַפֵּר בָּאֵר אַחֲרַת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי עֲתָה הִרְחִיב ה' לָנוּ וּפְרִינוּ בְּאַרְצָךְ: (בראשית כו, 22)
4	מיהו המלך שהתאוה לשתות מים מבור בבית לחם, למרות שחיל פלישתים חנה במקום?	דוד	וַדָּוִד אָז בְּמִצְדָה וּמִצֵּב פְּלִשְׁתִּים אָז בֵּית לָחֶם: וַיִּתְאַוֶּה דָּוִד וַיֹּאמֶר מִי יִשְׁקֵנִי מִיָּם מִבְּאֵר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר: (שמואל ב כג, 14)

נושא 3: מקומות קדושים בארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	מי הקים מזבח "לה" הנראה אליו" באזור העיר שכם?	אברהם	וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאַרְצָא עַד מְקוֹם שְׁכֵם עַד אֵלּוֹן מוֹרָה וְהִכְנִיעַ אֶת בְּאַרְצָא: וַיֵּרָא ה' אֶל אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזָרְעֲךָ אֵתְּנָא אֶתְּ אֶתְּ אֶרֶץ הַזֵּאת וַיְבִן שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' הַנִּרְאָה אֵלָיו: (בראשית יב, 6-7)
2	בערים האלה שם ירבעם את שני עגלי הזהב.	בית אל, דן (גם אזכור של עיר אחת בלבד יתקבל כתשובה מלאה)	וַיַּעַץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֲגָלֵי זָהָב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רַב לָכֶם מַעֲלוֹת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה אֲלֵהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּשֶׂם אֶתְּ הָאֶחָד בְּבֵית אֵל וְאֶתְּ הָאֶחָד נֵתָן בְּדָן: וַיְהִי הַדְּבָר הַזֶּה לְחֹטְאֵת וַיִּלְכּוּ הָעָם לִפְנֵי הָאֶחָד עַד דָּן: (מלכים א יב, 28-30)
3	השיבו את ארון האלוהים לירושלים בעת מרד אבשלום.	צדוק ואביתר (גם אזכור של דמות אחת בלבד יתקבל כתשובה מלאה)	וַיָּשֶׁב צְדוֹק וְאַבְיָתָר אֶתְּ אֲרוֹן הָאֱלֹהִים יְרוּשָׁלַם וַיָּשֻׁבוּ שָׁם: (שמואל ב טו, 29)
4	במקום הזה התבקש יהושע: "של נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו קדש הוא".	יריחו	וַיְהִי בַּהַיּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֵנוּ אַתָּה אִם לְצָרֵינוּ: וַיֹּאמֶר לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא ה' עִתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פְּנֵי אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדִנִי מִדְּבַר אֵל עַבְדּוֹ: וַיֹּאמֶר שָׂר צָבָא ה' אֵל יְהוֹשֻׁעַ שֶׁל נַעֲלֶךָ מֵעַל רַגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן: (יהושע ה, 13-15)

נושא 4: גני הארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	בעל כרם שנתבקש להפוך את הכרם "לגן ירק" בבעלותו של המלך אחאב.	נבות	וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרֵם הָיָה לְנִבּוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֵאל אֶצֶל הַיַּכְל אַחְאָב מֶלֶךְ שְׁמֶרוֹן: וַיְדַבֵּר אַחְאָב אֶל נִבּוֹת לֵאמֹר תִּנֶּה לִּי אֶת כַּרְמִי וַיְהִי לִּי לְגַן יָרֵק כִּי הוּא קְרוֹב אֶצֶל בֵּיתִי וְאַתְּנָה לְךָ תַּחְתִּיו כָּרֵם טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב בְּעֵינֶיךָ אֲתִנֶּה לְךָ כֶּסֶף מַחִיר זֶה: (מלכים א כא, 1-2)
2	מי יצא "לשוח בשדה לפנות ערב" וכשנשא את עיניו ראה את אשתו לעתיד?	יצחק	וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנוֹת עֶרֶב וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גְמָלִים בָּאִים: וַתֵּשֶׂא רַבֵּקָה אֶת עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל הַגְּמֵל: (בראשית כד, 63-64)
3	אילו ערים בארץ תוארו "כגן ה' כארץ מצרים"?	סדום ועמורה	וַיֵּשֶׂא לוֹט אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת כָּל כְּפַר הַיַּרְדֵּן כִּי כָלָה מִשְׁקָה לְפָנָי שַׁחַת ה' אֶת סְדוֹם וְאֶת עַמּוֹרָה כְּגֵן ה' כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֵקֶה צֶעֶר: (בראשית יג, 10)
4	מיהו מלך יהודה שנקבר "בגן ביתו בגן עזא"?	מנשה, אמון (גם אזכור של מלך אחד בלבד יתקבל כתשובה מלאה)	וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר בְּגֵן בֵּיתוֹ בְּגֵן עֵזָא וַיִּמְלֹךְ אֲמוֹן בְּנוֹ תַּחְתָּיו: (מלכים ב כא, 18)

נושא 5: פירות הארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	איזה פרי נאסר על שמשון הנזיר?	גפן (ענבים)	מכל אשר יצא מגפן היין לא תאכל ויין ושכר אל תשת וכל טמאה אל תאכל כל אשר צויתיה תשמר: (שופטים יג, 14)
2	העץ ממשל יותם שהתפאר ואמר: "החַדלתי את דשני אשר בי וכבדו אלהים ואנשים".	זית	ויאמר להם הזית החַדלתי את דשני אשר בי וכבדו אלהים ואנשים והלכתי לנוע על העצים: (שופטים ט, 9)
3	איזה פרי הביאו המרגלים לארץ, מלבד אשכול ענבים?	רימון, תאנה (גם אזכור של פרי אחד בלבד יתקבל כתשובה מלאה)	ויבאו עד נחל אשכול ויקרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישארו במוט בשנים ומן הרמנים ומן התאנים: (במדבר יג, 23)
4	מיהו הנביא שהתפלל לגשם דווקא במועד קציר החיטים?	שמואל	הלוא קציר חטים היום אקרא אל ה' ויתן קלות ומטר ודעו וראו כי רעתכם רבה אשר עשיתם בעיני ה' לשאול לכם מלך: {ס} ויקרא שמואל אל ה' ויתן ה' קלות ומטר ביום ההוא ויירא כל העם מאד את ה' ואת שמואל: (שמואל א יב, 17-18)

נושא 6: ערים בארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	"השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה" נקנו על ידי אברהם בעיר הנקראת....	חברון יתקבלו גם התשובות: ממרא; קריית ארבע (עפ"י יהושע יד, 15)	ויקם שדה עפרון אשר במקפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבולו סביב: [...] ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המקפלה על פני ממרא הוא חברון בארץ כנען: (בראשית כג, 17, 19)
2	בעיר הזאת ייסד דוד המלך את "עיר דוד".	ירושלים, יבוס, מצודת ציון (גם אזכור של שם אחד בלבד יתקבל כתשובה מלאה)	וילך המלך ואנשיו ירושלם אל היבסי וישב הארץ ויאמר לדוד לאמר לא תבוא הנה כי אם הסירך העורים והפסחים לאמר לא יבוא דוד הנה: [...] וישב דוד במצדה ויקרא לה עיר דוד ויבן דוד סביב מן המלוא ובייתה: (שמואל ב ה, 6, 9)
3	גבול ארץ כנען מתחיל בדרום בעיר ...	באר שבע. תתקבל גם התשובה: עזיון גבר	כתובים רבים ובהם: וישב יהודה וישראל לבטח איש תחת גפנו ותחת תאנתו מדרן ועד באר שבע כל ימי שלמה: (מלכים א ה, 5)
4	עיר גדולה בשפלת יהודה שאותה כבש ובה ישב סנחריב מלך אשור	לכיש	וישלח מלך אשור את תרתן ואת רב סריס ואת רבשקה מן לכיש אל המלך חזקיהו בחיל כבד ירושלם ויעלו ויבאו ירושלם ויעלו ויבאו ויעמדו בתעלת הברכה העליונה אשר אשר במסלת שדה כובס: (מלכים ב יח, 17)

נושא 7: גיבורי הארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	למי נאמר: "חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ?"	ליהושע	וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד ה' וַיֹּאמֶר ה' אֶל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון מִשְׁרַת מֹשֶׁה לֵאמֹר: [...] חֲזַק וְאַמֵץ כִּי אִתְּךָ תִּנְחַל אֶת הָעָם הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבוֹתֵם לְתֵת לָהֶם: (יהושע א, 6, 1)
2	מיהם אלה שנאמר עליהם: "מנשרים קלוי מאריות גברו?"	שאל ויהונתן (גם אזכור של דמות אחת בלבד יתקבל כתשובה מלאה)	שָׂאוּל וַיְהוֹנָתָן הַנָּאֲהֻבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ מִנְּשָׂרִים קְלוּי מֵאַרְיֹת גְּבֻרוֹ: (שמואל ב א, 23)
3	מיהו זה שהיה "קל ברגליו כאחד הצבים אשר בשדה"?	עשהאל	וַיְהִי־וַיִּשֶׁם שְׁלֹשָׁה בְנֵי צְרוּיָה יוֹאֵב וְאַבְיָשִׁי וְעֵשָׂהאֵל וְעֵשָׂהאֵל קַל בְּרַגְלָיו כְּאַחַד הַצְּבִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה: (שמואל ב ב, 18)
4	קיבל את כוחו חזרה לאחר שהתפלל לה: "זכרני נא וזדקני נא אך הפעם הזה האלהים: זכרני נא וזדקני נא אך הפעם הזה האלהים".	שמשון	וַיִּקְרָא שְׁמֹשׁוֹן אֶל ה' וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי ה' זְכֹרְנִי נָא וּזְדַקְנִי נָא אֲךָ הַפְּעַם הַזֶּה הָאֱלֹהִים וְאִנְקָמָה נִקֵּם אֶחָת מִשְׁתֵּי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים: (שופטים טז, 28)

נושא 8: מקומות בארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	12 אבנים "אשר נקרתו מימי הירדן" הוצבו בעיר הזאת.	גלגל	וְאֵת שְׁתֵּי עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לָקַחוּ מִן הַיַּרְדֵּן הַקִּיּוֹם יְהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָּל: (יהושע ד, 20)
2	אילו שבטים ישבו בעבר הירדן?	ראובן, גד וחצי שבט המנשה (גם אזכור של שבט אחד בלבד יתקבל כתשובה מלאה)	וַיָּבֹאוּ בְנֵי-גַד וּבְנֵי רְאוּבֵן וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל-נְשִׂיֵי הָעֵדָה לֵאמֹר [...] כִּי לֹא נָחַל אִתָּם מַעְבַּר לַיַּרְדֵּן וְהִלָּאָה כִּי בָאָה נַחֲלַתְנוּ אֵלֵינוּ מַעְבַּר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָהּ (במדבר לב 2, 19)
3	מי ביקשה מאביה: "הבה לי ברכה כי ארץ הנגב נתתני?"	עכסה (בת כלב)	וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר יָכָה אֶת קַרְיַת סֹפֵר וַיִּלְכְּדָהּ וַנְּתַתֵּי לּוֹ אֶת עַכְסָה בְּתִי לְאִשָּׁה: [...] וַיְהִי בְּבֹאֶהָ וַתְּסִיתֶהוּ לִשְׂאֵל מֵאֵת אֲבִיהָ הַשָּׂדֶה וַתְּצַנַּח מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר לָהּ כָּלֵב מַה לָּךְ: וַתֹּאמֶר לּוֹ הִבֵּה לִי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נָתַתְנִי וְנִתְּתָה לִי גֹלֶת מִיָּם וַיִּתֵּן לָהּ כָּלֵב אֶת גֹּלֶת עֲלִית וְאֶת גֹּלֶת תַּחְתִּית: (שופטים א, 12-15)
4	מי ישב בארץ שנקראה "ארץ טוב"?	יפתח	וַיִּבְרַח יַפְתָּח מִפְּנֵי אָחִיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיִּתְּלַקְטוּ אֵלָּהּ יַפְתָּח אֲנָשִׁים רִיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ: (שופטים יא, 3)

נושא 9: עמי הארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	מיהי "אשת חֶבֶר הַקֵּינִי" שהביאה לניצחון ישראל במלחמה נגד כנען?	יעל	וְסִסְרָא נֹס בְּרַגְלֶיהָ אֶל אֹהֶל יַעֲלֵ אִשְׁתֵּי חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין יַבִּין מֶלֶךְ חֲצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי: [...] וְהָיָה בְּרֶקֶת רֹדֶף אֶת סִסְרָא וַתֵּצֵא יַעֲלֵ לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לָךְ וְאַרְאֶךָ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר אָתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ וְהָיָה סִסְרָא נֹפֵל מִתּוֹ וְהִיטֵד בְּרַקְתּוֹ: (שופטים ד 17, 22)
2	לוחם ללא חת מהעם החתי.	אוריה	וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל יוֹאָב שְׁלַח אֵלַי אֶת אֹרֵיָה הַחֲתִי וַיִּשְׁלַח יוֹאָב אֶת אֹרֵיָה אֶל דָּוִד [...] וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר וַיִּלְחַתְמוּ אֶת יוֹאָב וַיִּפֹּל מִן הָעָם מֵעֶבְדֵי דָוִד וַיָּמָת גַּם אֹרֵיָה הַחֲתִי: (שמואל ב יא, 17, 6)
3	מה שם דוד ב"בית עבד אדם הגתי"?	את ארון ה'	וַיֵּשֶׁב אַרְוֹן ה' בֵּית עֶבֶד אָדָם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרַךְ ה' אֶת עֶבֶד אָדָם וְאֶת כָּל בֵּיתוֹ: (שמואל ב ו, 11)
4	בן איזה עם היה הנער שסייע לשאול למות?	עמלק	וַיֹּאמֶר לִי מִי אָתָּה וַיֹּאמֶר (וַאֲמַר) אֵלָיו עַמְלֵקִי אֲנִכִּי: [...] וְאָמַתְתֶּהוּ כִּי יִדְעֵתִי כִּי לֹא יִחִיָּה אַחֲרַי נָפְלוּ [...]: (שמואל ב א, 10-8)

נושא 10: חגים בארץ

מספר השאלה	השאלה	התשובה	הפסוק
1	היכן התקיים חג שבו הבנות יצאו "לחול במחלות"?	בשילה. תתקבל גם התשובה: בכרמים	וּרְאִיתֶם וְהָיָה אִם יֵצְאוּ בָנוֹת שִׁילּוֹ לְחוּל בְּמַחְלוֹת וַיֵּצְאוּ מִן הַכְּרָמִים וְחִטְפֹּתֶם לָכֶם אִישׁ אֶשְׁתּוֹ מִבָּנוֹת שִׁילּוֹ וְהִלַּכְתֶּם אֶרֶץ בְּנֵי־מִן: (שופטים כא, 21)
2	מי עשה חג בחדש אשר בדא מלבד?	ירבעם	וַיַּעַשׂ יִרְבֵּעַם חֵג בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בְּחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ כָּחָג אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל עַל הַמִּזְבֵּחַ כִּן עָשָׂה בְּבַיִת אֵל לְזִבְחַ לְעִגְלִים אֲשֶׁר עָשָׂה וְהֶעֱמִיד בְּבַיִת אֵל אֶת כֹּהֲנֵי הַבָּמֹת אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיַּעַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבַיִת אֵל בְּחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בְּחֹדֶשׁ אֲשֶׁר בְּדָא מִלְבַּד (מלבד) וַיַּעַשׂ חֵג לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל עַל הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר: (מלכים א יב, 32-33)
3	באיזה חג מציינים את "בפוגי קציר חטים"?	שבועות (אם יאמרו חג הקציר – יתבקשו לדייק)	וְחֵג שִׁבְעַת תַּעֲשֶׂה לָךְ בְּפוּגֵי קִצִּיר חֲטִיִּם וְחֵג הָאֲסִיף תִּקְוֹפֵת הַשָּׁנָה: (שמות לד, 22)
4	איזה חג חגגו בני ישראל בגלגל בכניסה לארץ?	פסח	וַיַּחֲנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלְגַל וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַפֶּסַח בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ בְּעֶרְב׃ בְּעֶרְבֹת יְרִיחוֹ: (יהושע ה, 10)

חידון התנ"ך המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים

השלב השלישי

שלב השאלה הזוהה

1 מתוך 2

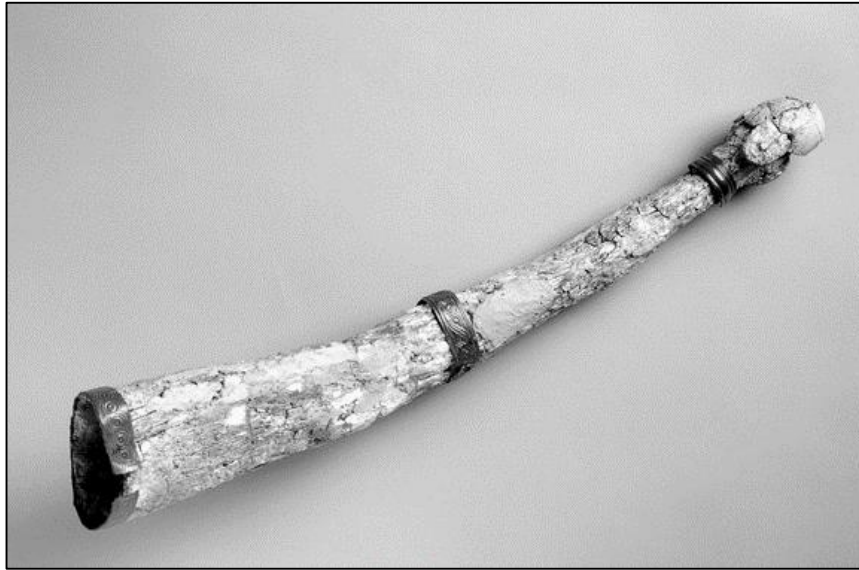
בחלק זה יישאלו המתמודדים שש שאלות זהות.

כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-3 נקודות.

תשובות נכונות על כל השאלות יזכו את המתמודד/ת ב-18 נקודות.

1. בתמונה שלפניכם - קרן שמן עשויה משנהב עם רצועות זהב. הקרן נמצאה במגידו והיא בת 3,500 שנים.

השאלה: הנביא שמואל משח שני מלכים: שאול ודוד. האחד נמשח באמצעות פך שמן, והאחר נמשח באמצעות קרן שמן. מי מהשניים נמשח למלך באמצעות **קרן שמן**?

1. שאול

2. דוד

התשובה: 2. דוד

דוד נמשח למלוכה באמצעות קרן שמן, המסמלת יציבות והמשכיות. שאול, לעומת זאת, נמשח באמצעות פך שמן, המסמל שבירה וחידלון.

דוד - וַיִּקַּח שְׂמוּאֵל אֶת קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אָחִיו וַתִּצְלַח רוּחַ ה' אֶל דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וּמֵעַלָּה וַיִּקָּם שְׂמוּאֵל וַיֵּלֶךְ הַרְמֵתָה: (שמואל א ז, 13)
שאול - וַיִּקַּח שְׂמוּאֵל אֶת פֶּךְ הַשֶּׁמֶן וַיִּצַק עַל רֹאשׁוֹ וַיִּשְׁקֶהוּ; וַיֹּאמֶר הֲלוֹא כִּי מִשְׁחָךְ ה' עַל נְחֻלְתּוֹ לְנֶגִיד: (שמואל א י, 1)

2. בתמונה שלפניכם ציור מאת אוגוסט אַלְבֶּה, "אישה בגיל הזיקנה", משנת 1863

השאלה: מי זכה לאריכות ימים רבה יותר?

1. חנוך

2. תרח

התשובה: 1. חנוך

חנוך חי 365 שנה. תרח, לעומתו, חי "רק" 205 שנה (זאת על אף הביטוי המוכר: "זקן כמו תרח"...) (בראשית ה, 23)

חנוך - וַיְהִי כָל יְמֵי חֲנוֹךְ חֲמֵשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וְשָׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה: (בראשית ה, 23)
תרח - וַיְהִי יְמֵי תֵרַח חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאוֹת שָׁנָה; וַיָּמָת תֵּרַח בְּחָרָן: (בראשית יא, 32)

3. בתמונה שלפניכם ציור מהמאה ה-16 - מנשה מלך יהודה, אשר מלך 55 שנים.

השאלה: מי החל למלוך על יהודה בגיל צעיר יותר?

1. מנשה

2. עוזיה/עזריה

התשובה: 1. מנשה

מנשה החל למלוך בגיל 12. לעומת זאת עוזיהו החל למלוך בגיל 16.

מנשה - בן שנים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלם ושם אמו חפצי' בה: (מלכים ב כא, 1)

עוזיה/עזריה - בשנת עשרים ושבע שנה לירבעם מלך ישראל מלך עזריה בן אמצי' מלך יהודה: בן שש עשרה שנה היה במלכו וחמשים ושנים שנה מלך בירושלם ושם אמו יקליהו מירושלם: (מלכים ב טו, 1-2)

4. הבול שלפניכם מתאר את שאול המלך יושב על כס מלכותו. שאול נחשב גבוה במיוחד.

השאלה: מי היה גבוה יותר?

1. גולית
2. הכרובים שבנה שלמה בבית המקדש

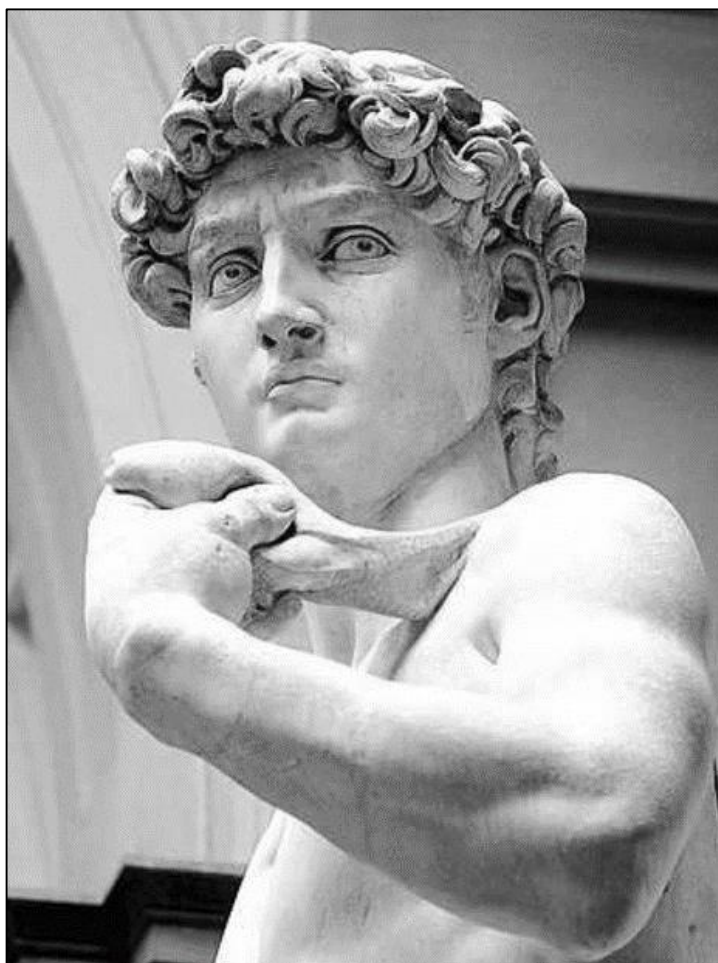
תשובה: 2. הכרובים

גובהם של הכרובים היה 10 אמות, ואילו גולית – גובהו היה "רק" 6 אמות וזרת.

הכרובים - ויעש בדביר שני כרובים עצי שֶׁמֶן עֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ: (מלכים א ו, 23)
גולית - ויצא איש הבנים ממחנות פלשתים גלית שמו מגת גבהו שש אמות וזרת:
(שמואל א יז, 4)

5. בתמונה שלפניכם הפסל "דוד" שיצר האמן מיקלאנג'לו בין השנים 1501-1504. את דוד ליוו גיבורים רבים, אשר סייעו לו בשלבים שונים של מלכותו.

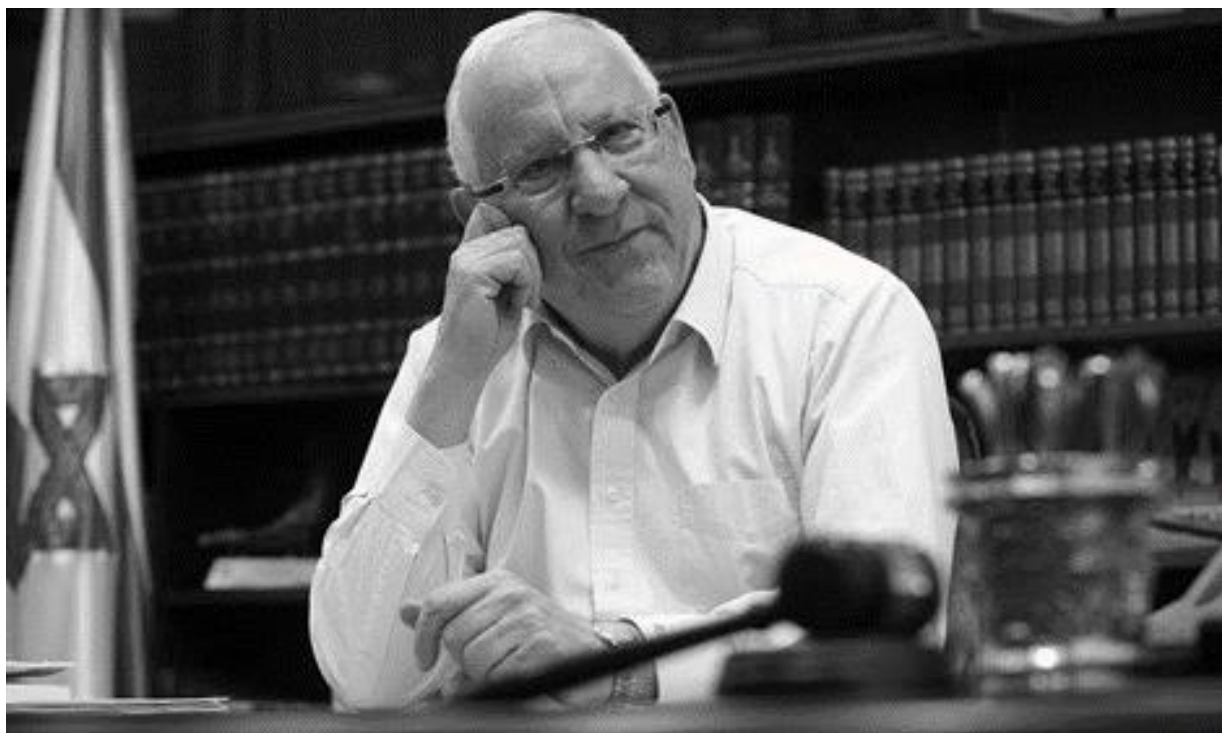
שאלה: האם נכון שבנו של אחיתופל היה מגיבורי דוד?

1. נכון
2. לא נכון

תשובה: 1. נכון

אלה שמות הגברים אשר לדוד [...] אליפלט בן אחסבי בן המעקתי אליעם בן אחיתפל הגלני:
(שמואל ב כג, 8, 34)

6. נשיא מדינת ישראל, ראובן ריבלין, שותף לפעילויות רבות המקדמות את אהבת התנ"ך בארץ.

שאלה: מי כונה "נשיא אלוהים"?

1. אברהם
2. שלמה

תשובה: 1. אברהם

שלמה כונה אמנם "נשיא", אבל לא "נשיא אלוהים".

אברהם - שָׁמַעְנוּ אֲדֹנָי נְשִׂיא אֱלֹהִים אֵתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחָר קְבָרֵינוּ קִבְּר אֶת מֵתָךְ; אִישׁ מִמֶּנּוּ אֵת קִבְּרוֹ לֹא יִקְלָה מִמֶּךָּ מִקְבַּר מֵתָךְ: (בראשית כג, 6)

שלמה – וְלֹא אֶקַּח אֶת כָּל הַמַּמְלָכָה מִיָּדוֹ כִּי נְשִׂיא אֲשַׁתְּנוּ כָּל יְמֵי חַיָּו לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתַי: (מלכים א יא, 34)